

**QARAQALPAQ TILI (MÁMLEKETLIK TILI) PÁNINEN ULÍWMA
ORTA, ORTA ARNAWLÍ, KÁSIP-ÓNER HÁM MEKTEPTEN TÍS
MÁMLEKETLIK BILIMLENDIRIW MÁKEMELERI PEDAGOG
KADRLARÍNÍN QÁNIGELIK KATEGORIYALARÍ TEST SISTEMASÍ USHÍN
TEST SPECIFIKACIYASÍ**

Bul test specifikaciyasınıń maqseti pedagog kadrlardıń qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilim dárejesin anıqlaw ushın qollanılatuǵın test sorawlarınıń strukturası hám oǵan qoyılatuǵın talaplardı belgilewden ibarat.

Bul hújjetke aprobaciyalar nátiyjesinde **qosımshalar, ózgertiwler hám dúzetiwler** kiritiliwi múmkin.

**I. Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerde bahalawdıń test
sınaǵı tártibi**

Pedagog kadrlardıń qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerin bahalawdıń test sınaǵı tártibi kompyuter arqalı onlayn túrde sorawlarǵa variant tiykarında juwap beriwden ibarat.

**II. Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerde bahalawda test
sınaǵına qamtıp alınǵan qaraqalpaq tili pániniń mazmun tarawları**

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen pedagog kadrlar bilimlerin bahalawda test sınaǵı tapsırmaları ulıwma orta bilimlendiriw mektepleri qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) kursınıń 5-11-klass materialları hám Mámleketlik bilimlendiriw standartına sáykes bolǵan kitaplar tiykarında qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pániniń tómendegi mazmun tarawların qamtıp aladı:

1. Pedagogtıń qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen grammatikalıq bilimin bahalaw (Grammatikalıq test) G

2. Pedagogtıń qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen sózlik baylıǵın bahalaw (Sózlik test) S

3. Pedagogtıń qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen oqıp túsiniw kónlikpesin bahalaw (Oqıw testi) O

Bul bólimge tiyisli tapsırmalar pedagog – qánigelerdiń iyelewi lazım bolatuǵın, joqarı bilimlendiriw dárgayında oqıwshılar tayarlawdı nátiyjeli dawam ettiriw ushın zárúr hám jetkilikli bolatuǵın qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páni boyınsha iyelegen bilim, kónlikpe hám kompetenciyalardı bahalawǵa mólsherlenedi.

Esletpe 1: Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pániniń bul mazmun tarawları ulıwmalıq túrde berilgen bolıp, olar qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pániniń ámel etip turǵan oqıw baǵdarlaması hám de MBS talaplarınan kelip shıqqan halda jáne de anıqlastırıladı hám birneshe kishi temalargá bólinedi hám kodifikatorında keltiriledi.

III. Pedagogtıń ulıwma qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pánine baylanısh kompetenciyaların bahalaw.

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerdi bahalawda pedagoglar test sınaǵı tapsırmaları járdeminde tómendegi **kónlikpe túrleri** bahalanadı:

- 1. Biliw**
- 2. Túsiniw**
- 3. Qollana alıw**

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerdi bahalawdıń pedagog kadrlar attestaciyası sınaǵında beriletuǵın test túrleri

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerdi bahalawdıń pedagog kadrlar attestaciyası test sınaǵı tapsırmaları tómendegi test túrlerinen ibarat bolıwı múmkin:

1. Y1 – tórt juwap variantlı bolıp, bir durıs juwaplı testler
2. Y2 – sáykeslendiriwdi talap etetuǵın test tapsırmaları

3. Y3 – hárbiri “durıs – nadurıs” dep belgilenetuğın sorawdan ibarat testler

Esletpe 2: Bazibir test túrleri texnikalıq imkaniyatlar sebepli waqıtsha basqa test penen almastırılıwı múmkin.

IV. Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerin bahalawdıń pedagog kadrlar attestaciyası test sınawı spetcifikaciyası (formatı)

№	Bahalanatuđın talaplar	Tapsırma lar sanı	Testler túri		Ajratılğan waqıt (min)	Qıyınlıq dárejesi	Ball
1	Fonetika	2	1	Y1	1.5	1	2
			2	Y3	1.5	2	2
2	Orfografiya	4	3	Y1	1.5	1	2
			4	Y1	1.5	2	2
			5	Y2	1.5	2	2
			6	Y1	1.5	3	2
3	Leksikologiya	4	7	Y1	1.5	1	2
			8	Y1	1.5	2	2
			9	Y1	1.5	2	2
			10	Y1	1.5	3	2
4	Morfemika	2	11	Y1	1.5	1	2
			12	Y1	1.5	2	2
5	Morfologiya	10	13	Y1	1.5	2	2
			14	Y1	1.5	2	2
			15	Y1	1.5	2	2
			16	Y1	1.5	2	2
			17	Y2	1.5	3	2
			18	Y1	1.5	1	2
			19	Y1	1.5	2	2

			20	Y3	1.5	3	2
			21	Y1	1.5	1	2
			22	Y1	1.5	2	2
6	Sintaksis	8	23	Y1	1.5	2	2
			24	Y2	1.5	2	2
			25	Y1	1.5	2	2
			26	Y1	1.5	3	2
			27	Y2	1.5	2	2
			28	Y1	1.5	2	2
			29	Y1	1.5	2	2
			30	Y3	1.5	3	2
7	Stilistika	3	31	Y1	1.5	2	2
			32	Y3	1.5	2	2
			33	Y2	1.5	3	2
8	Puntuaciya	2	34	Y1	1.5	2	2
			35	Y1	1.5	2	2
9	Salıstırmalı til bilimi	2	36	Y1	1.5	1	2
			37	Y1	1.5	2	2
10	Tekst penen islesiw	3	38	Y1	1.5	1	2
			39	Y1	1.5	2	2
			40	Y2	1.5	3	2
	Jámi:	40			60		80
				Y1-30	1.5*40=60	1- 8	40*2=80
				Y2-6		2- 24	
				Y3-4		3- 8	

Esletpe 3: Test sınaǵınıń joqarında keltirilgen (testler sanı, túri, ajratılǵan waqtı, balı, qıyınlıq dárejesi) kórsetkishlerine tájiriye-sınaw nátiyjeleri hám ilimiy tiykarda analizlewden kelip shıǵıp, tiyisli ózgerisler kiritiliwi múmkin.

QARAQALPAQ TILI (MÁMLEKETLIK TILI) PÁNI MAZMUN ELEMENTLERI KODIFIKATORÍ

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) páninen bilimlerde bahalawda test sınaǵı tapsırmaların dúziw ushın qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pání mazmun elementleri kodifikatorı ulıwma orta bilim beriw mákemeleri oqıtıwshılarına qoyılatuǵın qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pání oqıw baǵdarlaması mazmunı tiykarında dúzilgen.

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pání mazmun elementleri kodifikatorı ulıwma orta bilim beriw mekteplerinde oqıtılatuǵın qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pání baǵdarlamasında kózde tutilǵan barlıq mazmun elementlerin hám MBS talapların qamtıp aladı.

Kesteniń birinshi baǵanasında qaraqalpaq tili (mámleketlik tili) pániniń mazmun tarawları kodı, ekinshi baǵanasında attestaciya test sınaǵında bahalanatuǵın mazmun elementi keltirilgen.

T/n	Taraw kodı	Milliy test sınawında bahalanatuǵın temalar dizimi
1	101	Fonetika
2	102	Orfografiya
3	201	Leksikologiya
4	301	Morfemika. Sóz qurılısı. Sóz jasalıw usılları. Túbir hám qosımta
5	401	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Atlıq, kelbetlik)
6	402	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Sanlıq, ráwish, almasıq)

7	403	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Feyil)
8	404	Morfologiya (Kómekshi sóz shaqapları hám modal, tańlaq, eliklewish sózler)
9	501	Sintaksis (Teń hám baǵınıńqılı baylanıs. Sóz dizbegi)
10	502	Sintaksis (Jay gáptiń sintaksisi. Gáp aǵzaları)
11	503	Sintaksis (Jay gáptiń sintaksisi. Birgelkili aǵzalar, ayırım-langan aǵzalar, kiris aǵzalar, qaratpa aǵzalar)
12	504	Sintaksis (Qospa gáptiń sintaksisi)
13	601	Stilistika. Sóylew mádeniyatı
14	701	Puntuaciya
15	801	Salıstırmalı til bilimi
16	901	Tekst penen islesiw

QARAQALPAQ TILI (MÁMLEKETLIK TILI) PÁNINEN BILIMLERIN BAHALAWDÍŃ MILLIY TEST SÍNAGÍ TAPSÍRMALARÍN BAHALAW ÓLSHEMLERI

Hárbir test birdey bahalaw ólshemleri tiykarında bahalanadı.

1. Tórt variantlı juwap, bir durıs juwaplı testti bahalaw ólshemi:

Eger belgilengen juwap durıs bolsa 2 ball

Eger belgilengen juwap nadurıs bolsa 0 ball

2. Sáykeslendiriwdi talap etetuǵın test tapsırmaları:

Eger belgilengen juwap durıs bolsa 2 ball

Eger belgilengen juwap nadurıs bolsa 0 ball

3. Hár bir “durıs”, “nadurıs” dep belgilenetuǵın sorawdan ibarat jabıq test:

Eger belgilengen juwap durıs bolsa 2 ball

Eger belgilengen juwap nadurıs bolsa 0 ball

QARAQALPAQ TILI (MÁMLEKETLIK TILI)

№	Paragraf	Punkt	Tema	Qıyınlıq dárejesi			Kóni túrle
				1	2	3	
1	1	01	Fonetika	1	1		Biliw alıw
2	1	02	Orfografiya	1	2	1	Biliw qolla
3	2	01	Leksikologiya	1	2	1	Biliw qolla
4	3	01	Sóz qurılısı. Sóz jasalıw usılları. Túbir hám qosımta	1	1		Biliw qolla
5	4	01	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Atlıq, kelbetlik)		2		Biliw qolla
6	4	02	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Sanlıq, ráwish, almasıq)		2	1	Biliw qolla

7	4	03	Morfologiya (Mánili sóz shaqapları. Feyil)	1	1	1	Biliw qolla
8	4	04	Morfologiya (Kómekshi sóz shaqapları. Modal, tańlaq, eliklewish sózler)	1	1		Biliw qolla
9	5	01	Sintaksis (Teń hám baǵınıńqılı baylanıs. Sóz dizbegi)		2		Biliw qolla
10	5	02	Sintaksis (Jay gáptiń sintaksisi. Gáp aǵzaları)		1	1	Biliw qolla
11	5	03	Sintaksis (Jay gáptiń sintaksisi. Birgelkili aǵzalar, ayırımlanǵan aǵzalar, kiris hám qaratpa aǵzalar)		2		Biliw qolla
12	5	04	Sintaksis (Qospa gáplerdiń sintaksisi)		1	1	Biliw qolla
13	6	01	Stilistika. Sóylew mádeniyati		2	1	Biliw qolla
14	7	01	Punktuaciya		2		Biliw qolla
15	8	01	Salıstırmaǵı til bilimi	1	1		Biliw qolla
16	9	01	Tekst penen islesiw	1	1	1	Biliw qolla
			JÁMI	8	24	8	

Esletpe. Hár bir test tapsırmasın orınlaw ushın 1,5 minut waqıt ajratıladı.

Test sınavlarına tayarlıq kóriw ushın usınıs etiletuǵın ádebiyatlar:

Qaraqalpaq tili (mámleketlik tili)

1. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 5-klasları ushın sabaqlıq.

A.Dáwletov, Z.Aytjanova, G.Dáwletova, X.Atabaev. NÓKIS, «BILIM», 2019.

2. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 6-klasları ushın sabaqlıq.

A.Dáwletov, A.Nauruzbaeva, A.Ótemisov, Z.Aytjanova. NÓKIS, «BILIM», 2019.

3. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 7-klasları ushın sabaqlıq.

A.Dáwletov, A.Abdiev, G.Abishov, A.Dáwletova. NÓKIS, «BILIM», 2019.

4. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 8-klasları ushın sabaqlıq.

M.Dáwletov, Sh.Allaniyazova, D.Seytqasimov, A.Dáwletova. NÓKIS, «BILIM», 2019.

5. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 9-klasları ushın sabaqlıq.

A.Bekbergenov, G.Mámбетnazarova, Q.Bekbergenov, Á.Reypnazarov, J.Uspanova. NÓKIS, «BILIM», 2019.

6. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 10-klasları ushın sabaqlıq.

Sh.Abdinazimov, A.Abdiev, J.Táńirbergenov. NÓKIS, «QARAQALPAQSTAN», 2019.

7. Qaraqalpaq tili. Oqıw basqa tillerde alıp barılatuǵın klaslardıń 11-klasları ushın sabaqlıq.

Z.Ismaylova, B.Turımbetov, A.Dáwletova. NÓKIS, «QARAQALPAQSTAN», 2019.